

EĞİTİM FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTEYE UYUM PROGRAMI ÖNCESİ VE SONRASINDAKİ METAFORLARI¹

Doç. Dr. Nadire Emel AKHAN²

Hüseyin ACAR³

Baysal GÜNGÖR⁴

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin, üniversiteye uyumlarını desteklemek ve “*öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına*” yönelik metaforlarının, yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanmış üniversiteye uyum programı öncesinde ve sonrasındaki durumunu ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, 2018-2019 eğitim öğretim dönemi başında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi “Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Matematik Eğitimi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Eğitimi, İngilizce Eğitimi, Özel Eğitim” bölümlerine gelen öğretmen adaylarına üniversiteye uyum programı uygulanmış ve uyum programının ilk günü çalışmalara katılan 180 öğrenci çalışma grubu olarak kabul edilmiştir. Bu çalışma eylem araştırması olarak kurgulanan, nitel bir araştırmadır. Araştırmada ölçme aracı olarak öğrencilerin “*öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına*” yönelik algılarını öğrenmek için, uyum programından önce ve programın bitiminden sonra her öğrenciye araştırmacılar tarafından hazırlanmış soru formu uygulanmıştır. Çalışma grubundan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının ilk hafta katıldıkları uyum programının “*öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına*” yönelik algılarını olumlu yönde etkilediğini söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Uyum programı, metafor, öğretmen adayları

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF FIRST-YEAR STUDENTS AT FACULTY OF EDUCATION BEFORE AND AFTER THE UNIVERSITY ORIENTATION PROGRAM

ABSTRACT

This study aims to support the university orientation process of the first-year students at faculty of education and to reveal the metaphorical perceptions of them towards “*teaching profession, university, faculty, their study fields and classes*” before and after the university orientation program developed through creative drama method. Accordingly, the orientation program was applied to preservice teachers who got accepted to Akdeniz University Faculty of Education Departments of “Early Childhood Education, Classroom Education, Social Studies Education, Sciences Education, Turkish Language Education, Mathematics Education, Psychological Counselling and Guidance Education, English Language Education, Special Education” at the beginning of 2018-2019 academic year and then 180 students who took part in the research on the first day of the orientation program were accepted as the study group. This study is a qualitative research that has been designed as an action research. A question form devised by the researchers was applied as a measurement tool to each student before and after the

¹ Bu Makale 27-29 Ekim 2018 tarihleri arasında Manavgat-Antalya’da düzenlenen ASEAD 4. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

² Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD., neakhan@akdeniz.edu.tr

³ Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi, Drama Eğitmeni, huseyinacar031@gmail.com

⁴ Drama Eğitmeni, baysalgungor@hotmail.com

orientation program in order to reveal their perceptions towards “teaching profession, university, faculty, their study fields and classes”. Content analysis was used to analyze the data obtained from the study group. Based on the overall evaluation of the research results, it could be asserted that the orientation program that the preservice teachers in the study group attended in their first week at the university had a positive effect on their perceptions towards “teaching profession, university, faculty, their study fields and classes”.

Keywords: Orientation program, metaphor, preservice teachers

GİRİŞ

Geçmişten günümüze birçok alanda kullanılmakta olan metaforlar, dilin anlatmak istediğini kolaylaştırıcı bir vazifeyi üstlenmişlerdir. Metaforlar anlatılmak isteneni açıkça ortaya koymada fayda sağlar ve insanlar arasında anlaşılır iletişimin bir unsuru olarak nitelendirilmektedir(Kılcan, 2017). İngilizce bir kelime olan “metafor” (metaphor), Türkçe’de “benzetme, eğretileme”, eski Türkçe’de “meczaz”, Arapça’da “istiare” kelimeleriyle karşılanmaktadır. Metafor, bir şeyi veya bir fikri ona çok benzer niteliklere sahip başka bir şey ile genelde “gibi”, “benzer” sözcüklerini kullanmaksızın istenen tanımlamayı yapmak, anlatıma üslup güzelliği ve kolaylığı katmak için kullanılan sözcük ya da sözcük kümesidir (Aydın, 2006).

Metaforlar, genellikle söylemi süslemeye yönelik söz sanatından ibaret sayılır. Metafor kullanımı, genel olarak dünyayı kavrayışımıza yardım eden bir düşünme ve görme biçimi anlamına gelir. Metaforlar sayesinde düşünme yeteneğimiz artar ve yorumlama gücümüz gelişir. Sözelimi, çeşitli alanlarda yapılan araştırmalar göstermiştir ki metafor, düşünme biçimi, dil ve bilim üzerinde olduğu kadar, insanın kendini ifade edişi üzerinde de biçimlendirici bir etki yaratmaktadır. İnsanlar metafor aracılığıyla anlatmak istediğini tam anlamıyla karşısındaki kişiye aktarabilir ve onun penceresine ışık tutabilirler. Birçok araştırmacı, okulların işletilmesinde ve yönetilmesinde örgütleri çeşitli yönleriyle karakterize eden metaforları tartışmaktadır. Dilin kullanımı konusunda inceleme yapanlar, artık herhangi bir olguyu anlayabilmek için metaforları kullanmaktan başka çıkar yol olmadığını söylemektedirler (Çelikten, 2006).

Metaforlar genellikle iki olgu arasında bir köprü gibi kullanılır. Burada birinci olgu genelde herkesin özelliklerini çok iyi bildiği bir olgudur. Bu olgunun bilinen bir özelliği kullanılarak, karşıdakine yeni olgunun da aynı özelliklere sahip olduğu kısa yoldan anlatılmaya çalışılır (Güner, 2013). Metaforlar, bireyi yaratıcı düşünmeye, hayal etmeye, kendi yaşantısı içinde anlamlandırmaya yönlendirmektedir. Aynı zamanda, metaforlar, bireylerin sınırlanmasını engelleyerek onları yaratıcılığa yönlendirirken, dilin derinliklerinde kendilerini bulmalarını sağlamaktadır. Bu bakımdan, bireylerin düşüncelerini, duygularını, yaşantılarını tanımlamalarında metaforlardan yararlanmak tercih edilir (Yaşar ve Girmen, 2012).

Metaforlar dilin aktarımında duygu ve düşünceleri temele alıp bir olguyu anlaşılabilir hale getirmesinden dolayı vazgeçilmez bir iletişim aracıdır. Metaforlarla gelişen bilişsel süreç bireyde duyuşsal özellikte etkiler yaratır. Bilişsel ve duyuşsal süreçlerin karşılıklı etkileşimi bireylerin, kendi duygu ve düşüncelerini ya da karşılarındaki kişilerin duygu ve düşüncelerini tanımlarken metaforlardan yararlanmalarına yol açar. Bu bağlamda metaforlar, bireylerin içinde bulunduğu dünyayı ve kendilerini algılama biçimlerini göstermektedir (Mertol, Doğdu ve Yılar

2013). Ayrıca metaforlar, bireyin duygularını, düşüncelerini tutumlarını ve sezgilerini yansıtmaları bakımından bir muhakeme ve değerlendirme aracı olarak kullanılmasını da sağlayabilir (Güven ve Akhan, 2010).

Metaforlar bilişsel ve edebi alanlarda kullanıldıklarında sezgileri ve duyguları geliştirirken eğitimsel alanda kullanıldıklarında anlamayı aktif olarak yapılandıran bir öğrenme yaklaşımı sağlarlar. Bu yaklaşımda öğrenci daha önceden bilinen bilgi ile yeni bilgi arasındaki benzerlikleri anlamlandırır. Daha sonra ise yeni öğrenilen bilgi ve onun metaforik sunumu arasındaki farklılıkları tanımlayabilir. Metaforlar öğrenmeyi geliştirmek için çok kullanışlı araçlardır. Metaforların öğrencilerin dünyaya bakış açılarını değiştirme güçleri vardır. Metaforlar sayesinde öğrenciler eğitim- öğretimde çok yönlü araştırma yapabilme ve farklı bakış açıları kazanabilme fırsatı yakalarlar (Arslan ve Bayrakçı, 2006).

Arslan ve Bayrakçı (2006)'ya göre eğitim ve öğretimde metaforları kullanmanın avantajları şunlardır:

- Kavramsal değişim ile öğrenme için çok faydalı araçlardır.
- Gerçek dünyadaki benzerliklere işaret ederek soyut şeylerin anlaşılmasını ve görselleştirilmesini sağlarlar.
- Öğrencilerin ilgilerini çekerek motivasyonel bir etki yapabilirler.
- Öğretmenleri, öğrencilerin önceki bilgilerini dikkate almaya zorlarlar ve daha önceki konularla ilgili öğrenmelerdeki muhtemel yanlış anlamaların ortaya çıkmasını sağlarlar.

Metaforlar yaşamın her alanında kişilere yol göstermekte ve yapılmak istenen çalışmalarda rehber rolü üstlenmektedir. Metaforlar özellikle son yıllarda eğitim alanında yapılan çalışmalarda kullanılmaktadır. Bu konuda öğretmen adaylarının metaforik algıları önem kazanmakta ve araştırma konularına başlık olmaktadır. Öğretmen adaylarının algı, tutum ve inançlarının derinlemesine incelenmesi öğretmen eğitimi çalışmalarının temel amaçlarından biri olmakla birlikte hizmet öncesi dönemdeki adayların inanç, eğilim ve mesleki uygulamalarını belirlemek profesyonel gelişimlerine katkı sağlamakta oldukça önemlidir (Güveli, Güveli, İpek, Atasoy ve 2011). Ayrıca son yıllarda, veri toplama için başvuru bir araştırma aracı olarak kullanılan metaforlar, özellikle nitel araştırmanın paradigmasına uygun veri toplamaya imkân vermektedir. Nitel araştırmanın kalitesini arttıran metaforlar, kendi başlarına bir veri toplama aracı olarak kullanıldığı gibi diğer veri toplama araçları ile de kullanılmaktadır. Özellikle ölçülmek istenen obje hakkında popülasyonun algısını ortaya çıkarmak için kullanılan metaforlar, obje hakkında ortaya çıkan algıya ait nasıl bir öğretme faaliyetinin gerçekleştireceği konusunda da ipuçları vermektedir (Kılcan, 2017).

Öğrencilerin üniversiteye başladıkları ilk yılda farklı davranış ve değer yargılarına sahip olmaları ve bir gruba kabul edilmek, bir grubun üyesi olmak, üniversite yaşantısına ve yeni bir şehire uyum sağlamak gibi sorunlar gencin yaşantısında önemli bir yer tutar ve onda bir takım uyum problemlerinin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. İlk yıllarda bazı uyum problemleri yaşayan gençler ise ne yazık ki, anti-sosyal türden davranışlara yönelebilecekleri gibi, kendi içlerine kapanma veya okulu bırakma gibi davranışlara da yönelebilmektedirler (Aktaş, 1997). Bu nedenle özellikle üniversiteye yeni gelen öğrencilere uyum programlarının uygulanması oldukça önemlidir. Bu noktada gençlerin okula uyum programlarını nasıl

hazırlayacağımız sorusu önem kazanmaktadır. Okula uyum programlarının yaratıcı drama yönteminden yararlanarak planlanmasının öğrenciye aktif olmasını sağlaması ve yaparak yaşayarak öğrenmesi açısından katkısı olacağı düşünülmektedir.

Yaratıcı dramada amaç, bireyin geçmiş yaşantısından, birikimlerinden yararlanarak canlandırmalar yapması ve bir kültürlenme süreci içerisinde “yaratıcı, kendine yetebilen, kendini tanıyan, çevresi ile iletişim kurabilen ve bunu geliştirebilen, ifade gücü ve biçimleri artmış, imgesel düşünebilen estetik kaygı, demokratik tutum ve davranışları gelişmiş bireyler” olarak toplum içerisindeki rolüne katkıda bulunmasıdır. Her yaş düzeyi için bazı temel amaçları yaratıcı drama ile kazandırabilmek mümkündür. Bu temel amaçlardan özellikle “kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisini geliştirmek” ve “iş birliği yapabilme-birlikte çalışma becerisini geliştirme” (Adıgüzel, 2017) amaçlarının uyum programlarının kazanımlarına doğrudan hizmet ettiği söylenebilir.

Öğrencilerin yeni bir ortama girme, yükseköğretime başlama, yaşadığı çevreden ayrılma gibi kaygıları düşünüldüğünde bulunduğu yere adaptasyonunun en kısa sürede sağlanması önem arz eder. Bu öğrencilerin uyum sürecinde doğrudan söyleyemediklerini duymak adına metaforlar doğru ve etkili bir araç olarak kullanılabilir. Çünkü, “Bir resim 1.000 kelimeye bedelse, bir metafor 1000 resim demektir. Bir resim statik bir görüntü sağlarken, kullandığımız metafor düşündüğümüz şekli gösterir” (Lakoff & Johnson, 1980; Ortony, 1979, akt. Shuell, 1990). Bu doğrultuda çalışmamızın amacı eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin, üniversiteye uyumlarını desteklemek ve “*öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına*” yönelik metaforlarının yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanmış üniversiteye uyum programı öncesinde ve sonrasındaki durumunu, kısacası metaforik algılarındaki değişimi ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Bu çalışma eylem araştırması olarak kurgulanan, nitel bir araştırmadır. Farklı eylem araştırması yaklaşımları vardır. Bu araştırmada “school wide action research” kullanılmıştır. Bu eylem araştırması sürecinde öğretmenler / araştırmacılar, çalışmalarını bir öğrenciye, küçük bir öğrenci grubuna, bir / birkaç sınıfa ya da bir okula odaklamayı seçebilirler. Okul çapında eylem araştırması bir okul reform girişimidir ve sonuçları okul genelinde değişime yol açabilir (Hewitt & Little, 2005). Araştırmada bu eylem araştırmasının kullanılmasının sebebi, üniversiteye yeni başlayan öğretmen adaylarının üniversiteye uyumlarını kısa sürede sağlamak olduğu için, tüm fakülteyi ilgilendiren önemli bir girişim örneği teşkil etmesidir. Çünkü eylem araştırmaları, “öğretim uygulamalarını iyileştirir, sınıf ve çalışmalara ilginin artmasını sağlar ve kişinin kendisini geliştirmek için çalıştığı bir araştırmadır ” (Arora, 2017). Bu araştırmada da, öğretmen adaylarına yaratıcı drama ile hazırlanmış uyum programı uygulanarak, eğitim öğretim dönemine hazır olmaları sağlanmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışma kapsamında, 2018-2019 eğitim öğretim dönemi başında, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi “Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Matematik Eğitimi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Eğitimi, İngilizce Eğitimi, Özel Eğitim” bölümlerini

kazanarak gelen 718 öğretmen adayından 366 öğretmen adayına üniversiteye uyum programı uygulanmıştır.

Araştırmanın çalışma gurubu olarak uyum programının ilk günü çalışmalara gelen ve tüm uygulamalara eksiksiz katılan 180 öğrenci belirlenmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde ayrıca, öğrencilerden uygulamaların başında ve bitiminde istenmiş olan metaforik yorumları “eksiksiz, tam ve düzgün” olarak doldurmuş olmaları da belirleyici olmuştur.

Uygulama Süreci

Bu araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim dönemi başında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 24 drama eğitmeni ile gerçekleştirilen üniversiteye uyum programı sürecinde gerçekleştirilmiştir. 24 Eylül 2018 tarihinde Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesini kazanan öğretmen adayları fakülte konferans salonunda açılış töreni ve üniversitenin tanıtımını izledikten sonra üniversiteye uyum programına alınmıştır. 9 bölüm, A ve B şubesi olarak ayrılmış ve uyum programında her sınıfa 2 drama eğitmeni, programı uygulamıştır. Uyum programı öncelikle Akdeniz Üniversitesini tanıtan bir açılış töreni ve tanıtım videosu izletilerek başlamış, ardından 16 saatlik yaratıcı drama ile hazırlanmış üniversiteye uyum programı ile tamamlanmıştır.

Uyum programında öğrencilerin kendilerini rahat ifade edebilmeleri, arkadaşlarını tanıyabilmeleri, sağlıklı iletişim kurabilmeleri, arkadaşları ile güven ve uyumu yakalayabilmeleri için yaratıcı drama yöntemi ile tanışma, iletişim, güven-uyum atölyeleri uygulanmıştır. Ayrıca fakültelerine uyumlarını sağlamak için, önce içinde bulundukları mekândan başlayarak dışa doğru fakülte, kampüs yaşam alanlarını, üniversiteyi ve şehri tanımlarına yardımcı olmak adına drama atölyeleri uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada ölçme aracı olarak öğrencilerin “öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına” yönelik algılarını öğrenmek için, uyum programından öncesinde ve programın bitiminden sonra her öğrenciye araştırmacılar tarafından hazırlanmış soru formu uygulanmıştır. Çalışmanın öncesinde ve sonrasında aynı soru formu kullanılmıştır. Soru formunda: “Öğretmen.....benzer. Çünkü,” ifadeleri kullanılmıştır. Sırası ile aynı ifadeler “üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına” şeklinde devam etmiştir.

Uyum programına katılan tüm öğrencilerin soru formuna vermiş oldukları cevaplar incelenmiş ve uygulama öncesi ve sonrası eksiksiz cevap veren 180 katılımcının cevapları analiz edilmiştir. Çalışma grubundan elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, toplanan verilerin kavramsallaştırılması sonra ortaya çıkan kavramların düzenlenmesi ve veriyi açıklayan temaların belirlenmesi esasına dayanır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırmanın analizlerinde araştırmacılar arasındaki güvenilirliği belirlemek adına Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği “[Güvenirlilik=Görüş birliği sayısı / (Toplam görüş birliği + Görüş ayrılığı sayısı)]x100” güvenirlilik formülü kullanılmıştır. Araştırmacıların analizleri arasındaki güvenirlilik %89 bulunmuş ve araştırmanın analizleri güvenilir kabul edilmiştir. Bulgularda ayrıca katılımcıların görüşlerinden (1ÖA/ÖÜ: 1. Öğretmen adayı ön uygulama, 1ÖA/SU: 1. Öğretmen adayı son uygulama) şeklinde doğrudan alıntılar verilmiştir. Doğrudan alıntılarda aynı

katılımcıların ön ve son uygulama cevapları verilerek, karşılaştırmaya olanak sağlanmıştır.

BULGULAR

1. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının Uygulama Öncesi ve Sonrasındaki “Öğretmen” Metaforlarına İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının uygulama öncesinde ve sonrasında ilk olarak “Öğretmenbenzer. Çünkü.....” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğretmen metaforları Tablo 2 ve Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Uygulama Öncesi “Öğretmen” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Yol Gösteren / Işık Veren	Kitap	18	10
	Güneş	12	6,6
	Pusula	10	5,5
	Mum	9	5
	Bahçıvan	5	2,7
	Meşale	4	2,2
	Lider	3	1,6
	Bilgi Kutusu	3	1,6
	Google	3	1,6
	Çiçek	3	1,6
	Atatürk	3	1,6
	Tabela, Oyuncu, Ampul, Fener, Bilgi Satıcısı, Merdiven, Su, Harita, Gemi	2	1,1
	Eser, Soy Ağacı, Danışman, Boyama Kalem, Dolunay, Acil Yardım Butonu, Ayna, Sarı Şerit, Nehir, Toprak, Mürekkep, Biblo, Aydınlık, Yaşam Koçu, Filozof, His, Komutan	1	0,5
		108	60
Aile	Anne	24	13,3
	Baba	13	7,2
	Arkadaş	4	2,2
	Teyze, Amca	1	0,5
		43	23,8
Üretkenlik	Ağaç	13	7,2
	Bahçıvan	8	4,4
	Sanatçı	2	1,1
	Heykeltıraş, Çiçek, Oduncu	1	0,5
		26	14,4
Güzellik	Güzel Olan Her Şey	1	0,5
	Kaplumbağa	1	0,5
	Pamuk Şeker	1	0,5
		3	1,6

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası “Öğretmen” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Yol Gösteren/Işık	Kitap	11	6,1
	Mum	10	5,5
	Güneş	9	5
	Meşale	6	3,3
	Lider	6	3,3
	Kılavuz	4	2,2

Veren	Fener	4	2,2
	Yön Levhası	3	1,6
	Bilgi Kutusu	2	1,1
	Gelecek, Google, Dolunay, Savaşçı, Yönetici, Navigasyon, Akıl Hocası, Çalar Saat, Harita, Pusula, Telefon, Hayat, Su	1	0,5
		68	37,7
Üretkenlik	Bahçıvan	25	13,8
	Ağaç	19	10,5
	Heykeltıraş	7	3,8
	Oduncu, Sanayi, Karınca, Tohum, Sanatçı, Çiftçi	1	0,5
		57	31,6
Aile	Anne	22	12,2
	Baba	16	8,8
	Arkadaş	8	4,4
	Çınar Ağacı	5	2,7
	Teyze, Amca	1	0,5
		53	29,4
Güzellik	Kendim, Pamuk Prenses	1	0,5
		2	1,1

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğretmen metaforları incelendiğinde; ön uygulamada, “yol gösteren” teması belirleyici tema olurken son uygulamada, yine “yol gösteren” teması belirleyici olmuş ve “üretkenlik-aile” temaları gibi olumlu temalar belirgin bir şekilde artmıştır. Öğretmen adaylarından bazılarının uygulama öncesi ve sonrasındaki cevapları şunlardır:

- “Bence öğretmen **bilgi kutusuna** benzer. Çünkü her zaman kendisini geliştirmelidir.” 9ÖA/ÖU
- “Bence öğretmen **yön levhasına** benzer. Çünkü yolunu bilmeyene yol gösterir.” 9ÖA/SU
- “Bence öğretmen **lidere** benzer. Çünkü insanları doğru yolda eğiten ve önderlik eden biridir.” 18ÖA/ÖU
- “Bence öğretmen **heykeltıraşa** benzer. Çünkü birçok konuda bilgisi olmayan öğrenciyi işleyerek onlara yeni bilgiler katar ve onu şekillendirir.” 18ÖA/SU
- “Bence öğretmen **pusulaya** benzer. Çünkü yol göstericidir.” 8ÖA/ÖU
- “Bence öğretmen **suya** benzer. Çünkü köhneyip kurumuş dallar misali eskimiş her inancı, bilgiyi tazeleyip yeşerten cahillik ateşini söndüren odur.” 8ÖA/SU

2. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının Uygulama Öncesi ve Sonrasındaki “Üniversite” Metaforlarına İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının uygulama öncesinde ve sonrasında “Üniversite.....benzer. Çünkü.....” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversite metaforları Tablo 4 ve Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Uygulama Öncesi “Üniversite” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Eğitim Kurumu	Okul	17	9,4
	Bilim Yuvası	12	6,6
	Gelişim Ortamı	10	5,5
	Hayat Okulu	8	4,4
	Yetiştirme Alanı	8	4,4
	Merdiven	6	3,3
	Yuva	4	2,2

	Bilgi Kapısı	3	1,6
	Mücadele Alanı, Demir, Fırsat Kapısı, Sınav, Durak	1	0,5
		73	40,5
Yaşam Alanı	Şehir	12	6,6
	Dünya	7	3,8
	Ev	6	3,3
	Özgürlük Alanı	5	2,7
	Sosyal Alan	4	2,2
	Bekleme Salonu	3	1,6
	Alışveriş Merkezi	2	1,1
	Başkent, Sahil, Kasaba, Çöl, Ada, Ütopya, Mahalle, Park, Havuz, Yol, Oksijen, Toprak, Sokak, Kamp Alanı	1	0,5
		53	29,4
Çeşitlilik	Ağaç	7	3,8
	Bahçe	6	3,3
	Orman	5	2,7
	Festival	4	2,2
	Çiçek Demeti	3	1,6
	Sera, Labirent, Nar, Gökyüzü	1	0,5
		29	16,1
Yenilik	Gelecek Kapısı, Başlangıç, Gelecek	2	1,1
	Hedef, Çocuk, Hayal, Gökyüzü, Yol, Bebek, Gelişme, Yenilik, Keşif	1	0,5
		15	8,3
Keşfedilmeyen	Yabancı, Mum, Gece, Kulak, Bilinmeyen Karmaşa, Küçük Dünya	1	0,5
		6	3,3
Olumsuzluk	Hastane, Hiçbir Şey, Cehennem, Engel	1	0,5
		4	2,2

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası “Üniversite” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Yaşam Alanı	Şehir	10	5,5
	Ev	9	5
	Tatil Köyü	8	4,4
	Yuva	4	2,2
	Özgürlük Alanı	3	1,6
	Cennet	2	1,1
	Sokak, Villa, Kasaba, Mahalle, Toplanma Alanı, Otel	1	0,5
		42	23,3
Çeşitlilik	Orman	7	3,8
	Bahçe	6	3,3
	Ağaç	5	2,7
	Çiçek	4	2,2
	Lunapark, Gökkuşağı	3	1,6
	Okyanus	2	1,1
	Çiftlik, Sahaf, Yıldız, Pazar, Gençlik, Kültür, Aşure	1	0,5
		37	20,5
Mutluluk	Ailem, Güzellik	3	1,6
	Eğlence Merkezi, Güneş, Çiçek, Cennet	2	1,1
	Sevilen Şarkı, Portakal, Yemek, Turizm, Konser Alanı, Sirk, Faydalı Yer, Atam, Tatil, Doğa, Ada, Otoban, Eşik, Yabancı Ülke, Olgunluk, Hayallerin Adımı, Oyun	1	0,5
		31	17,2
Yenilik	Gelecek	6	3,3
	Yol	3	1,6
	Hayat	2	1,1
	Fırsat, Hayal, Basamak, Ciddiyet, Temel, Kendim, Kuş Yuvası, Kanat, Yeniden Doğma, Gelişme, Başlangıç	1	0,5

		22	12,2
Eğitim Kurumu	Okul	6	3,3
	Kütüphane	5	2,7
	Yetiştirme Alanı	3	1,6
	Laboratuvar	2	1,1
	Hayat Okulu, Yuva, Müze, Kitap	1	0,5
		20	11,1
Keşfedilmek İstenen	Hayal	6	3,3
	Survivor, Uçak Yolculuğu, Yaşam Savaşı, Gelecek, Deniz	1	0,5
	Tren Yolculuğu, Okyanus, Labirent		
		13	7,2
Yol Gösteren	Güneş	3	1,6
	Yıldız	2	1,1
	Basamak, Deniz	1	0,5
		7	3,8
Sosyallik	Sosyal Ortam, Eğlence Merkezi, Özel Bir Yer, Kültür	1	0,5
	Medeniyeti, Çarşı, Pazar, Sosyallik Evi		
		7	3,8

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversite metaforları incelendiğinde; ön uygulamada, “eğitim kurumu ve yaşam alanı” belirleyici tema olmuştur. Örneğin ön uygulamada var olan “keşfedilmeyen-olumsuzluk” gibi olumsuz temalar yerini son uygulamada, “yol gösteren, sosyallik, yenilik, mutluluk” gibi olumlu temalara bırakmıştır. Öğretmen adaylarından bazılarının uygulama öncesi ve sonrasındaki cevapları şunlardır:

- “Bence üniversite **başlangıca** benzer. Çünkü hayat ve hayatın gerçekleri buradan itibaren başlıyor.”16ÖA/ÖÜ
- “Bence üniversite **güneşe** benzer. Çünkü sıcak bir memlekette, sıcak bir ortamda yabancılık çekmediğim bir yer.”16ÖA/SU
- “Bence üniversite **sınava** benzer. Çünkü hem aileden uzak zor yanları var hem de okul bitince meslek hayatı var.”4ÖA/ÖÜ
- “Bence üniversite **müze**ye benzer. Çünkü yeni yanlarını gördükçe kendimizi geliştiriyoruz.”4ÖA/SU
- “Bence üniversite **küçük dünyaya** benzer. Çünkü burası geldiğimiz yerden farklı ve başka din ve ırkta insanların bulunduğu bir ortam.”19ÖA/ÖÜ
- “Bence üniversite **geleceğe** benzer. Çünkü burada yaptığım, öğrendiğim her şey benim ileride yapacağım, sahip olacağım şeyleri büyük ölçüde etkileyecek.”19ÖA/SU

3. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının Uygulama Öncesi ve Sonrasındaki “Eğitim Fakültesi” Metaforlarına İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının uygulama öncesinde ve sonrasında “Eğitim Fakültesi.....benzer. Çünkü.....” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının eğitim fakültesi metaforları Tablo 6 ve Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının Uygulama Öncesi “Eğitim Fakültesi” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Eğitim Kurumu	Okul	29	16,1
	Kitap	22	12,2
	Başlangıç Noktası	8	4,4
	Kütüphane	7	3,8
	Ağaç, Öğretmen	5	2,7

	Basamak	2	1,1
	Yol Ayrımı, Köprü, Bilim Kurgu Merkezi	1	0,5
		81	45
Yaşam Alanı	Ev	25	13,8
	Eğlence Ortamı	7	3,8
	Gezegen, Oda	3	1,6
	Topluluk Alanı	2	1,1
		40	22,2
Rehber	Güneş	12	6,6
	Su, Öğretmen, Navigasyon, Umut	2	1,1
	Oksijen, Ayraç	1	0,5
		22	12,2
Mutluluk	Alışveriş Merkezi, Arkadaş, Çiçek	4	2,2
	İzdivaç Programı, Hayal, Eğlence, Fidan, Pamuk Şekeri, Gökyüzü, Dağ Eteği	1	0,5
		19	10,5
Bilinmeyen	Karmaşa, Gelecek	3	1,6
	Kaygı, Uzay, Keşfedilmeyen	1	0,5
		9	5
Çalışma Ortamı	Yarışma	3	1,6
	El Sanatları Fabrikası, Cephe, Takım, Sınav, İş Yeri, Arı Kovanı	1	0,5
		9	5

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası “Eğitim Fakültesi” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Eğitim Kurumu	Okul	14	7,7
	Kitap	11	6,1
	Kütüphane	8	4,4
	Kurum, Öğretmenler Odası, Öğretmenlik	4	2,2
	Bilgi Yuvası, Gelecek Yeri	2	1,1
	Yüce Yer, İnternet, Arı Kovanı, Bina, Kreş, Kişisel Gelişim Kursu, Fırsat Bileti, Yararlı Ortam, Çocuk Bakıcılığı, Beyin, Eğitim Dünyası, Anasınıfı, Başlangıç Noktası, Temel Taşı, Kale, Konferans Salonu, Zorluk Aşaması, Deneyim Binası, Ağaç, Eser, Zorunlu Eğitim, Branş, Sınav	1	0,5
		72	40
Yaşam Alanı	Ev	16	8,8
	Öğretmen Evi, Sosyal Alan	5	2,7
	Yuva	4	2,2
	Özgürlük Alanı, Topluluk Alanı, Heykel Atölyesi, Kendi Odam	2	1,1
	Otel, Yurt, Lunapark	1	0,5
		41	22,7
Umut	Gelecek	5	2,7
	Kurtarıcı	4	2,2
	Çiçek, Annelik	3	1,6
	Nar, Ağaç, Kamp, Şiir, Lamba, Mücadele, Basamak, Kuş, Kutsal Yer	1	0,5
		24	13,3
Rehber	Aile, Gelecek	2	1,1
	Çiçek, Takım, Umut Dünyası, İnternet, Lamba, Mum, Navigasyon, Gemi, Gökyüzü, Meşale	1	0,5
		14	7,7
Gereklilik	Su	3	1,6
	Adam, Çanta, Güneş	2	1,1
	Sorumluluk, Hayat, Oksijen, Kök, İhtiyaç	1	0,5
		14	7,7

Başlangıç	Hayal, Mum	3	1,6
	Ocak, Otogar	1	0,5
		8	4,4
Sevgi	Çiçek	2	1,1
	Sevgili, Ev, Öğrencilik, Samimi Ortam, Aşk	1	0,5
		7	3,8

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının eğitim fakültesi metaforları incelendiğinde; ön uygulamada ve son uygulamada “eğitim kurumu” teması ön plandayken, ön uygulamada “bilinmeyen” teması gibi kaygı içeren bir temanın yerini “umut, gereklilik ve sevgi” gibi olumlu temalara bıraktığı gözlenmiştir. Öğretmen adaylarından bazılarının uygulama öncesi ve sonrasındaki cevapları şunlardır:

- “Bence eğitim fakültesi **karmaşaya** benzer. Çünkü daha kimseyi tanıyamadım.”5ÖA/ÖÜ
- “Bence eğitim fakültesi **kendi odama** benzer. Çünkü her şey benim için.” 5ÖA/SU
- “Bence eğitim fakültesi **bilim kurgu merkezine** benzer. Çünkü çok donanımlı.”11ÖA/ÖÜ
- “Bence eğitim fakültesi **eve** benzer. Çünkü içinde çok sıcak ve samimi bir ortam var.”11ÖA/SU
- “Bence eğitim fakültesi **kütüphaneye** benzer. Çünkü her çeşit kitabın bulunduğu bir kütüphane gibi çeşitli dallardan öğretmen odaları var.”4ÖA/ÖÜ
- “Bence eğitim fakültesi **ağaca** benzer. Çünkü çok güzel meyveler verecek.”4ÖA/SU

4. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının Uygulama Öncesi ve Sonrasındaki “Kazandığım Alan” Metaforlarına İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının uygulama öncesinde ve sonrasında “Kazandığım Alan.....benzer. Çünkü.....” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının kazandığım alan metaforları Tablo 8 ve Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının Uygulama Öncesi “Kazandığım Alan” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Bilgi Yuvası	Kitap	9	5
	Kütüphane	8	4,4
	Bilgi	7	3,8
	Öğretmen, Dünya, Kendim, Ağaç Dalı, Okul	3	1,6
	Bel Kemiği, Temel, Hobi Alanı, Baharat, Yardım Kuruluşu, Merdiven Basamağı, Nehir, Mühendis, Laboratuvar	2	1,1
	Deniz, Eczane, Cankurtaran, Gelişim Mekânı, Işıklı Ortam, Bina Temeli, Okuma Alanı, Hayat Sınıfı, İlk Adım, Ansiklopedi, Eğlenceli Eğitim, Okyanus, Dağ Evi, Oda, Sanat Dalı, Değişim Programı	1	0,5
		73	40,5
Gelişim	Sosyalleşme	5	2,7
	Gelecek	4	2,2
	Bilim İnsanı	3	1,6
	Araba, Öğretmen, Bakıcı, Heykeltıraş	2	1,1
	Işık, Çizgi Film, Kreş, Toprak, Usta, Büyüme, Hayat	1	0,5
		27	15
Şans	Ana Ocağı, Çocukluk	3	1,6
	Güneş, Babalık, Eğlence	2	1,1
	Sevilen Ders, Sevilen Çocuk, Yol Gösterici, Danışmanlık, Kahve Falı, Sevgi Yumağı, Kahkaha, Basamak, Kendim, Gelecek Kapısı, İyi Bir Seçim, Çocuk, Aşk	1	0,5

		25	13,8
Değer	Yardım Eli, Sabır/Emek	2	1,1
	İtfaiye, Yaşam, Vicdan, Anne, Çocuk, İnsan, Hayal, Ekmek, Rüya, Altın, Kutsal Varlık, Yuva, Kum Saati, Güzellik, Roman Kahramanı, Tanınmayan Arkadaş	1	0,5
		20	11,1
Hedef	Gelecek	4	2,2
	Başarı	3	1,6
	Merdiven, Rüya Kurtarıcı, Bakış Açısı, Kapı	1	0,5
		11	6,1
Yaşama Alanı	Dünya, Aile Evi, Mevki, Yaşam	2	1,1
	Akarsu Boyu	1	0,5
		9	5
Çeşitlilik	Çiçek	4	2,2
	Gökyüzü	2	1,1
	Ütopya, Multidisipliner Alan	1	0,5
		8	4,4
Karmaşa	Hiçbir Şey	2	1,1
	Labirent, İşsizlik, Tırmanma Duvarı, Parkur, Zorluk	1	0,5
		7	3,8

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası “Kazandığım Alan” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Değer	Aile	7	3,8
	Işık, Anne, Güzellik	4	2,2
	Ödül, Çiçek, Kahraman, Sabır/Emek, Çocuk Dünyası, Çocuk Bakıcısı, Umut, Sosyallik, Mutluluk	2	1,1
	Biçilmiş Kaftan, İlaç, Öğretmen, Kahve Falı, Değerli Taş, Bahçıvan, Güneş, Mükemmellik, Şefkat, Filiz, Hayal, Aşk, Deniz, Tavşan, Elmas, Dil Kursu, Ev, İyilik, Geçmiş, Kutsal Meslek	1	0,5
		57	31,6
Bilgi Yuvası	Kitap	9	5
	Okul	6	3,3
	Geleceğin Yolu, Öğretmen	3	1,6
	Merdiven, Yol Gösteren, Yardım Kuruluşu, Kalem, Akıl Hastanesi, Eser, Anne, Meslek	2	1,1
	Sevilen Ders, Hayal, Hayat, Şans, Marka, Ağaç Kökleri, Kendim, Çok Amaçlı Salon, Dost, Faydalı Bir Yer, Branş, Zorunlu Eğitim, Kütüphane, Sınıf	1	0,5
		51	28,3
Başlangıç	Gelecek	6	3,3
	Güneş	6	3,3
	Basamak, Fidan, Elçilik Eğitimi, Yabancı Şehir, İlk Adım, İlk Yardım Kutusu, Kapı, Kahraman, Annelik, Kurtarıcı	1	0,5
		22	12,2
Keşfetmek	Güneş, Çocuk, Yaşam, Laboratuvar, Bilim İnsanı	2	1,1
	Işık, Kitap, Mum, Terzi, Büyüme, Sabır Taşı, Kendim, Yelken, Ansiklopedi, Ütopya, Dünya, Okyanus	1	0,5
		22	12,2
Çeşitlilik	Çiçek Bahçesi	5	2,7
	Papatya, Yıldız, Lunapark	2	1,1
	Ağaç, Gökkuşağı	1	0,5
		13	7,2
	Aile	3	1,6

Yaşama Alanı	Ada	2	1,1
	Doğa, Ameliyathane, Oda, Kocaman Kampüs	1	0,5
		9	5
Rekabet	İnşaat, Labirent, Parkur, Fırsat Nehri, Spor, Yol	1	0,5
		6	3,3

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının kazandığı alan metaforları incelendiğinde; ön uygulamada, “bilgi yuvası ve gelişim” temaları hakim iken son uygulamada, “değer ve bilgi yuvası” temaları göze çarpmaktadır. Aynı zamanda ön uygulamada, “karmaşa” teması yer alırken son uygulamada “keşfetme” gibi daha olumlu bir tema göze çarpmaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilerin kazandıkları alanlara yönelik ön uygulamada ve son uygulamada yakın metaforlar kullandıkları söylenebilir. Öğretmen adaylarından bazılarının uygulama öncesi ve sonrasındaki cevapları şunlardır:

“Bence kazandığım alan **arabaya** benzer. Çünkü bu alan gelecekteki mesleğime ulaşmam için bir araç.”5ÖA/ÖU

“Bence kazandığım alan **fidana** benzer. Çünkü suladıkça büyük bir ağaç olacak.”5ÖA/SU

“Bence kazandığım alan **ana ocağına** benzer. Çünkü küçük çocuklara bakıp onları yetiştireceğim.”14ÖA/ÖU

“Bence kazandığım alan **okyanusa** benzer. Çünkü ne kadar derine dalarsan o kadar çok şey keşfedersin.”14ÖA/SU

“Bence kazandığım alan **altına** benzer. Çünkü çok özel ve önemli bir bölüm.”12ÖA/ÖU

“Bence kazandığım alan **denize** benzer. Çünkü uçsuz bucaksız bir deniz gibi kendimi istediğim kadar geliştirebilirim.”12ÖA/SU

5. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının Uygulama Öncesi ve Sonrasındaki “Sınıf” Metaforlarına İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının uygulama öncesinde ve sonrasında “Sınıfım.....benzer. Çünkü.....” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının sınıf metaforları Tablo 10 ve Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 10. Öğretmen Adaylarının Uygulama Öncesi “Sınıf” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Eğitim Kurumu	Okul	23	12,7
	Öğrenci	15	8,3
	Üniversite	9	5
	Su Damlası	3	1,6
	Merdiven	2	1,1
	Bilgi Salonu, Kulüp Dersleri, Başlangıç, Dinleme Odası, Uygulama Odası, İlkokul Gezisi, Mülakat, İş Başvurusu, Bekleme Salonu, Sınav, Ev, Ağaç, Okyanus, Donanımlı Alan, Kurs, Eğitim Yuvası, İlkokul Sırası, Sosyal Kulüp, Çalışma Alanı, Hastane, Uzay, Bebek, Gelecek Nesil, Tersane, Banka	1	0,5
		77	42,7
	Arkadaş Ortamı, Sıcak Ortam, Çocuk	3	1,6
	Sosyalleşme, Kreş, Hayal, Eğlenceli Ortam	2	1,1
	Uyum, Oyun Parkı, Meslektaşlık, Pijama Partisi, Çömez Grubu, Mahalle, Kaynaşma, Kardeşlik, Aile, Tatil Yeri, Boş Alan, Terapi, Başlangıç, Bar	1	0,5
Mutluluk		31	17,2

Çeşitlilik	Çiçek	5	2,7
	Kahve, Arkadaşlık, Bahçe	2	1,1
	Sınıf, Konferans Alanı, Farklılık, Çiftlik, Balon, Aşure Kazanı, Nar, Renk, Yenilik, Ağaç, Aksiyon Filmi, Gökkuşağı, Festival Lunapark, Ülke, Aile	1	0,5
		26	14,4
Yaşama Alanı	Aile	3	1,6
	Ev, Özgürlük Alanı, Dünya, Yeni Ortam, Toplama Kampı	2	1,1
	Deniz, Kıyı, Şehir, Yabancı Ülke, İş Görüşmesi, Lise, Rekabet Ortamı, Destek Grubu, Sıcak Bir Ortam, Tiyatro	1	0,5
		23	12,7
Bilinmeyen	İp Yumağı, Hiçbir Şey	3	1,6
	Boşluk	2	1,1
	Anlamsız, Tuhaf Bir Yer, Karmaşık Yapı, Yalnızlık, İlk Defa Gidilen Yer, Yabancı Ortam	1	0,5
		14	7,7
Rekabet	Yarış	2	1,1
	Kamp, Labirent	1	0,5
		4	2,2
Tanışma	Bekleme Salonu	2	1,1
	Yurt Dışı, İnsan, Toplantı	1	0,5
		5	2,7

Tablo 11. Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası “Sınıf” Metaforları

TEMA	METAFOR	f	%
Eğitim Kurumu	Okul	20	11,1
	Sınıf	16	8,8
	Sınav	3	1,6
	Ağaç, Anaokulu	2	1,1
	Konferans, Kütüphane, Kar Tanesi, Başlangıç, Bilgisayar Ortamı, Derslik, Öğrenci, Basamak, Kavanoz, Sınav Yeri, Bilgi Kapısı, Trafo, Öğrenme	1	0,5
		56	31,1
Yaşama Alanı	Aile	9	5
	Ev	7	3,8
	Arkadaş Ortamı, Sınıf, Toplama Kampı	3	1,6
	Stadyum, Sıcak Ortam, Oda, Öğretmenler Odası	2	1,1
	Bahçe, Sosyal Ortam, Cennet, Samimi Ortam, Şehir, Kafes, Yabancı Ülke, Uzay, Küme, Fabrika, Gençlik Merkezi	1	0,5
		44	24,4
Çeşitlilik	Yenilik, Aşure	3	1,6
	Çiçek, Orman, Aile, Tohum	2	1,1
	Doğa, Düşünce, Kültür, İmparatorluk, İp Yumağı, Kahvehane, Evren, Çiftlik, Sirk, Nar, Arkadaş Ortamı, Meyve Tabagı, Kostüm Partisi, Balık, Güneş Sistemi, Kabile, Ekosistem, Panayır, Gençlik, Sosyal Ortam Kamp, Kalabalık	1	0,5
		35	19,4
Mutluluk	Lunapark, Ev	4	2,2
	Aile	3	1,6
	Oyun Salonu, Eğlenceli Ortam	2	1,1
	Özgürlük, Işıklı Ortam, Uyum, Konser Alanı, Ördek Yavrusu, Samimiyet, Hayat Gerçeği, Hayal, Sosyal Hayat, Çocuk	1	0,5
		25	13,8
Keşfetme	Güzel Hayat	2	1,1
	Eşsiz, Afrika İnsanları, Küre, Merak Duygusu, Çocuk, Gelişim	1	0,5
		8	4,4
Değer	Baba, Şölen, Sevgi Dolu Bir Yer	2	1,1

		6	3,3
	Yarış	2	1,1
Hedef	Gelecek Nesil, Güverte, Hayat, Başlangıç	1	0,5
		6	3,3

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının sınıf metaforları incelendiğinde; ön uygulamada ve son uygulamada yakın temalar geliştirdikleri görülmekle birlikte ön uygulamada, “bilinmeyen, rekabet ve tanışma” yönündeki temaların yerini son uygulamada, “değer, keşfetme ve hedef ” gibi daha olumlu temalara bıraktığı gözlenmektedir. Öğretmen adaylarından bazılarının uygulama öncesi ve sonrasındaki cevapları şunlardır:

- “Bence sınıfım **gökkuşağına** benzer. Çünkü her renkten insanlar var.”1ÖA/ÖÜ
 “Bence sınıfım **sevgi dolu bir yere** benzer. Çünkü olmak istediğim hayallerimi süsleyen yerdeyim.”1ÖA/SU
 “Bence sınıfım **yalnızlığa** benzer. Çünkü yalnız başına kalmayı öğrenmem gerektiğini düşünüyorum.”5ÖA/ÖÜ
 “Bence sınıfım **aileye** benzer. Çünkü çok mutluyum.”5ÖA/SU
 “Bence sınıfım **bekleme salonuna** benzer. Çünkü herkes sessizce bekliyor ve kimse birbirini tanımıyor.”9ÖA/ÖÜ
 “Bence sınıfım **gençlik merkezine** benzer. Çünkü çok fazla arkadaşla birlikte etkileşim halindeyiz.”9ÖA/SU

SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının ilk hafta katıldıkları uyum programının “öğretmenlik mesleğine, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına” yönelik algılarını olumlu yönde etkilediğini söylemek mümkündür. İlk olarak çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğretmen metaforlarına baktığımızda, ön uygulamada en fazla “yol gösteren” temasına ait metaforlar kullanılmışken, son uygulamada “yol gösteren temasının yanı sıra üretkenlik ve aile” temaların arttığı tespit edilmiştir. Üretkenlik ve aile ile ilgili metaforlarda olan artışı öğretmen adaylarının fakülteye uyumları neticesinde kazandıkları meslek tercihlerine yönelik inançlarının artması olarak değerlendirmek mümkündür.

Çalışmada ayrıca katılımcıların üniversite metaforlarına bakıldığında ön uygulamada en fazla “eğitim kurumu-yaşam alanı” temasına ait metaforlar kullanıldığını hatta “keşfedilmeyen-olumsuzluk” gibi kaygı ve önyargı içeren temalarının olduğu tespit edilmiştir. Son uygulamada ise öğretmen adaylarının kaygı içeren metaforlarının yerini “çeşitlilik- mutluluk- yenilik- sosyallik” gibi olumlu yönde temalarının altındaki metaforlar almıştır. Bu sonucu öğretmen adaylarının uyum programı sonrasında üniversitelerine alışmaları, yeni girdikleri ortama uyum sağlamaları şeklinde değerlendirmek mümkündür.

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının eğitim fakültesi metaforlarına bakıldığında ise ön uygulamada en fazla “eğitim kurumu- yaşama alanı” temaları yer almakta iken, son uygulamada bu temalara “umut- gereklilik -sevgi” temaları eklenmiştir. Bu sonucu da uyum programının olumlu bir yansıması olarak değerlendirmek mümkündür.

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının kazandıkları alana yönelik ön uygulamadaki metaforlarına baktığımızda ise “bilgi yuvası- gelişim” temalarına ek olarak “karmaşa ve çeşitlilik temaları” gibi olumsuz yönde temalar göze çarpmaktadır. Son uygulamada sonuçlarına göre ise bilgi yuvasına ek olarak öğrenci metaforlarına “değer- başlangıç- keşfetmek” gibi daha olumlu yönde temalarının eklediğini görmek mümkündür.

Son olarak katılımcıların sınıf metaforlarına baktığımızda ise, ön uygulamada en fazla “eğitim kurumu” temasına ait metaforların yanı sıra “bilinmeyen- tanışma- rekabet” gibi önyargı içeren temalarının olduğu görülmektedir. Son uygulamada ise eğitim kurumları temasına ek olarak öğrenci metaforlarına “keşfetme- değer- hedef” gibi olumlu yönde temalarının eklendiğini söylemek mümkündür.

Tüm bulgular değerlendirildiğine, öğretmen adaylarının söyledikleri metaforlar doğrultusunda, eğitim fakültesinde gerçekleştirilen üniversiteye uyum programının öğretmen adaylarının üniversiteye uyumlarını olumlu yönde desteklediğini söylemek mümkündür. Öğretmen adaylarının yeni geldikleri ortama dair kaygı, önyargı veya olumsuz duygu içeren metaforlarının olumlu yönde değiştiğini söylemek mümkündür. Araştırmanın bu sonuçlarını yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan uyum programının bir sonucu olarak değerlendirmek mümkündür. Ayrıca bu sonuçların alan yazında Demir (2017; 2019) ve Selcik ve Oğuz (2015)’un yaratıcı drama ile yaptıkları oryantasyon çalışmalarının öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri ile benzer yönde olduğu söylenebilir. Şahin ve Yağbasan (2011)’da fizik öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmada, birinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı drama etkinlikleri ile etkili bir şekilde tanıştıklarını ortaya koymuştur. Ayrıca Baiyee (2009) ve Kafalı (2011) da oryantasyon çalışmalarının önemini ortaya koyan çalışmalar yapmışlardır. Alan yazındaki benzer çalışmalarda doğrultusunda üniversiteye başlayan öğrencilerin uyum programlarının öğrencilerin kolay adaptasyon sağlamasında ve olumlu duygular geliştirmesinde yararlı olacağını söylemek mümkündür.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında üniversitelerde uyum programlarının desteklenmesi, yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanacak uyum programlarının akademik çalışmalarla geliştirilmesi, uyum programları için geniş zaman ayrılması ve yaygınlaştırılması önerilerinde bulunulabilir.

KAYNAKÇA

- ADIGÜZEL, Ö. (2017). *Eğitimde Yaratıcı Drama*. Ankara: Pegem Akademi.
- AKTAŞ, Y. (1997). Üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi: uzunlamasına bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 107-110.
- ARORA, C. (2017). Action research in schools and utility for teachers. *IRA International Journal of Education and Multidisciplinary Studies*, 6(2), 163-169.
- ARSLAN, M. ve BAYRAKÇI, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 171,100-108.
- AYDIN, İ. H. (2006). Bir felsefi metafor “yolda olmak”. *Dilbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, VI(3), 9-22.

- BAIYEE, W. A. (2009). Orienting student using a case-based instructional approach: a case study. *Journal of Instructional Psychology*, 36 (1), 20-3.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., ÇAKMAK, E. K., AKGÜN, Ö. E., KARADENİZ, Ş. ve DEMİREL, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- ÇELİKTEN, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 21(2), 269-283.
- DEMİR, K. (2017). Yaratıcı Drama Etkinlikleriyle Uygulanan Uyum Çalışmalarının Değerlendirilmesi. (Bildiri), 28. *Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi*, 23-26 Kasım 2017. Antalya.
- DEMİR, K. (2019). Yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon çalışmalarının değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(1), 161-180.
- GÜNER, N. (2013). Öğretmen adaylarının matematik hakkında oluşturdukları metaforlar. *NWSA-Education Sciences*, 8,(4), 428-440.
- GÜVELİ, E., İPEK, A.S., ATASOY, E. ve GÜVELİ, H. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının matematik kavramına yönelik metafor algıları. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitim Dergisi*, 2(2), 140-159.
- GÜVEN, S. ve AKHAN, N.E. (2010). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine ilişkin öğeleri açıklamak için kullandıkları metaforlar üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14(1), 135-172.
- HEWITT, R. & LITTLE, M. (2005). *Leading Action Research in Schools*. Daytona Beach: University of Central Florida, Department of Education.
- KAFALI, E. (2011). Yükseköğretime yeni başlayan öğrenciler uyum becerilerini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.
- KILCAN, B. (Ed.) (2017). *Metaforlar ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi* içinde (önsöz). Ankara: Pegem Akademi.
- MERTOL, H., DOĞDU, M. ve YILAR, B. (2013). Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin metaforik algıları. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 176-183.
- MILES, M. B. & HUBERMAN, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- SELCİK, O. & OĞUZ, A. (2015). The application of creative drama method in erasmus orientation programme. *The Journal of International Social Research*, 8(37), 811-815.
- SHUELL, T. J. (1990). Teaching and learning as problem solving. *Theory Into Practice*, 29 (2), 102-108.
- ŞAHİN, E. & YAĞBASAN, R. (2011). Implementation of creative drama based activities in introductory physics laboratory course. *Western Anatolia Journal of Educational Sciences (WAJES)*, 247- 254.

- YAŞAR, Ş. ve GİRMEN, P. (2012). İlköğretim öğrencilerinin türkçe dersi konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3),13-23.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.